

Ladislav Babić

Ritual

Ljeti, kad rano zapuca zora, obično ustajem oko šest kako bih - nakon odlaska svoje majke s ovoga svijeta - nastavio ritual koji smo zajedno upražnjavali. Ispijanje crne kave, negdje oko sedam, uz ugodne tonove zvona sa zvonika obližnje baptističke crkve. Nije to jednolična zvonjava kao kod katolika, već ugodna melodijska improvizacija koja je oboje opuštala, odvođeci nas u vlastite svjetove. Majku, umjereno religioznu osobu, u svijet koji ja kao nevjernik nisam mogao zamisliti ni shvatiti, i mene u dubine vlastite unutrašnjosti. Oboje smo se u tim kratkotrajnim časovima uticali od stvarnosti, ponirući u bezdane svojih psiha; bijasmo - unatoč formalnim razlikama - na istoj valnoj dužini doživljaja za koji su sasvim nebitne interpretacije. Majke nema već godinama, a ja sa njom iz jutra u jutro, svakodnevno ispijam „našu“ kavicu, obnavljajući uspomene na zauvijek iščezlo zajedništvo (sem u mom sjećanju, odakle će iščiliti tek kad joj se i ja pridružim) i bježeći iznova u svoje zamišljene svjetove.

Stanujem u dvokatnici - još u bivšoj državi izgrađenoj za potrebe oficirskog kadra - sa otprilike desetak stanara, nasuprot koje je ista takva, na koju mi pogled pada s prozora kraj kojega upražnjavam svoj ritual. I baš svakoga dana, u isto vrijeme kad i ja, moj nešto stariji komšija na malenom balkončiću susjedne zgrade (zato ga i zovem susjedom), ispod klobuka instaliranog zelenog suncobrana, ima –

zajedno sa suprugom i već odraslim sinom - svoj vlastiti obred, nazovemo li tako aktivnosti koje se ponavljaju na manje-više isti, stereotipni, neizmjenjeni, a njegovim učesnicima silno značajni i dragi način. Ne poznajem, sem iz viđenja, tu porodicu (kao što i oni mene znaju tek iz pokojih slučajnih mimoilazaka na ulici) i, dakako, iz svakodnevnog svjedočenja njihovih djelatnosti. Kakvog je karaktera ta obitelj, jesu li složni, vlada li među njima harmonija ili raskol samo vješto prikriven formalnim jutarnjim obredima, ljube li se ili tek strpljivo međusobno podnose skrivajući duboko u sebi međusobne antipatije, ja zaista ne znam niti me posebno zanima. U glavi sam stvorio sliku drage familije koja je svojim aktivnostima postala suučesnik mojih vlastitih, kao da podržava osobnu nostalgiju i sjećanje na zauvijek iščezla vremena.

I dok tako danomice, iz jutra u jutro, ispijam šalicu kave i sjećanja, iznova me obraduje da imam neku vrstu tihih suučesnika, ma i stotinjak metara udaljenih od mene. Nekako unaprijed vjerujem da ću ih vidjeti, i kad se obistini moje očekivanje razvedrim se nastavku kontinuiteta naših - formalno zajedničkih, a u suštini tko zna koliko različitih - zadovoljstava. Jednog nepredvidivog dana, možda ipak nekoga od te familije neću više vidjeti jer je pošao tragom moje iščezle majke; hoće li preostali – poput mene – nadalje meračiti, prizivajući sjećanje na svog dragog pokojnika? Poživim li dovoljno dugo, možda ću prisustvovati osipanju ove obitelji, odlasku njenih članova – jedan po jedan - put neistraženih elizejskih poljana. Hoće li preostali, nošeni inercijom ljubavi za vječno iščezlim najbližima, nastaviti ispijanje jutarnjih kavica, ili će se zatvoriti u svoje, samo njima pristupačne svjetove, uskrativši mi tako uživanje u zajedničkim obredima? Pitam se tako, uživajući miris i aromu vruće crne tekućine u zamišljenom „pobratimstvu lica u svemiru“, koje me nanovo podsjeća na zauvijek nestalo druženje s majkom. Razmišljaju li i oni slično o samcu s prozora susjedne zgrade koji im se svakodnevno virtualno pridružuje, dok zvuci sakralne glazbe miluju naše uši?

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>